

Foranstaltninger mod skadelige Insekter.

Meddeelt af Kammerherre, Baron Hytten Abeler til Abelerborg.

Det har viist sig som en Kjendsgjerning af temmelig alvorlig Natur, at saavel Oldenborrerne som flere andre for Land- og Skovbrug skadelige Insekter have, i de senere Aar, tiltaget i en saa foruroligende Grad, at Regjeringen har fundet Opfordring til at henvende sin Opmærksomhed derpaa og ad administrativ Vei at foreslaae Midler mod dette Onde. Naagt saaledes Regjeringen fra sin Side har foretaget, hvad den til Forebyggelse af Udbredelsen af hine skadelige Insekter troede fornødent, saa ligger det i Sagens Natur, at det landoekonomiske Publicum ikke i Regjeringens Omsorg turde finde tilstrækkelig Grund til at forholde sig passiv, men meget mere en Opfordring til, som sagkyndig Autoritet, at henlede Regjeringens Opmærksomhed paa yderligere og videregaaende Foranstaltninger, der kunde afgive en større Betryggelse imod Gjentakelsen af de Ulykker, Erfaringen havde lært ikke vilde udeblive, og som derhos kun usuldstændig bleve imedegaede ved de af Regjeringen foreslaaede Forholdsregler.

Skjondt den store Landmandsforjamling i Haderslev i 1859 i et af sine Møder vedtog en Resolution, hvori det Offentlige anmodes om, paa alle mulige Maader, at understøtte Midlerne til Oldenborrer og andre skadelige Insekters Udødeliggelse, saa har man dog troet, ikke at burde lade det blive herved, men at det paalaae de landoekonomiske Selskaber,

ogjaa i denne Retning, at paasee Landbrugets Larv, og at understøtte Regjeringen i dens hertil sigtende Bestræbelser.

I denne Erkjendelse udgik der i forrige Aar en Indbydelse fra Holbek Amts landoekonomiske Selskab til samtlige landoekonomiske Selskaber og Landbosforeninger i Kongeriget, om at udvælge Delegerede til at deeltage i et nærmere bestemmende Møde, for i Forening at tage under Overveielse, hvad der yderligere kunde og burde foretages, betræffende Tilveiebringelsen af Sikkerhedsmidler imod et Onde, der truede med at blive en Landeplage.

De landoekonomiske Selskaber og Foreninger optog denne Opfordring med særdeles Beredvillighed, og den 13de April 1860 afholdtes et Møde i Kjøbenhavn, hvor 12 Selskaber vare repræsenterede, medens flere havde tilmeldt den af Holbek Amts oekonomiske Selskab i dette Niemed nedsatte Komitee, at de bifaldt hvad der i denne Sag, paa det eventuelle Møde, blev vedtaget.

Udbyttet af Forhandlingerne var: at der blev valgt en Deputation, bestaaende af: Baron Zytphen Adeler til Adelersborg, Jægermester Jonnesbech til Vesterbygaard og Kammerraad Rasmusen til Flynderupgaard, som det blev overdraget at udarbejde et Andragende til Indenrigsministeren i Overensstemmelse med de vedtagne Beslutninger, og derpaa at overrække Hans Excellence samme.

Deputationen har opfyldt det den overgivne Hverv, idet den, den 13de August samme Aar, har overrakt Hans Excellence et Andragende saalydende:

„Til Indenrigsministeren.“

„Det er desværre blevet en Kjendsgjerning, som ikke kan benægtes eller betvivles, at vort Land i de senere Aar har været Gjenstand for saa betydelige Ødelæggelser i Mark, Skov og Haver af Orme, Snegle, Græshopper, Oldenborrer og andre Insekter, og da navnlig af disse sidste og deres Larver, at der foreligger en meget alvorlig Opfordring saavel for den

offentlige som for den private Virksomhed, til at eftergrandstfe diſſe Ulykfers Aarsag og til at ſøge efter Midler derimod.

Videnſkaben har i denne Retning ydet en meget værdifuld Tjeneste, idet den har opluſtet Naturens ſtore Bog og af denne givet diſſe Forhold en ſaadan Betydning, at man derved kan, idetmindſte for en væſentlig Deel, ſee baade Aarsag og Virkning, og det ſkal med Paakjønneſe erkjendes, at ogſaa Regjeringen har vaaget over diſſe Interesſer ſaavidt det ſtod i dens Magt, ved at bringe Videnſkabens Reſultater til almindelig Kundſkab, og ved at paaviſe og fremhjelpe de Midler, hvorved Ondet efter Omſtandighederne virksomſt kunde modarbeides. Det maatte da ogſaa være Land- og Forſtmændenes Opgave, efter Evne at bidrage deres Stjært i dette ſtore nationaloekonomiſke Spørgsmaal, der ligger dem ſaa nær, hvorfor det ogſaa har været Gjenſtand for Overveielſe og Forhandling i de fleſte af Landets landoekonomiſke Selſkaber, ligesom der paa mange Steder igjennem diſſe er udfoldet en ret anſeelig Virksomhed i den ved Indenrigsminiſteriets Circulaire af 27de Januar 1859 og 22de Marts d. A. anviiſte Retning. De landoekonomiſke Selſkaber føle ſig, ſom de naturlige Repræſentanter for de paagjældende Interesſer, opfordrede til at tage Ordet i denne Sag, og det er iſølge diſſes Beſlutning, at der ſidſtafvigte 13de April er afholdt et almindeligt Møde ved Delegerede, for at ſamle de vundne Erfaringer i et ſælles Udtryk og formulere de Forſlag i Sagens Interesſe, ſom vi herved give os den Œre paa vore Selſkabers Begne at forebringe Deres Excellence ſom den Miniſter, hvem vore Interesſer ere betroede, og af hvem vi tør vente en velvillig Biſtand.

Det blev ved dette Møde conſtateret ſom en igjennem Erfaringen vundet eenſtemmig Overbeviisning, at hvor nyttige og henſigtsmæſſige end de Foranſtaltninger kunde være, ſom hidtil navnlig ved Miniſteriets fornævnte Circulaire ere bragte i Forſlag og Anvendelſe, naar de bleve gjennemførte over hele Landet, ſaa ville de dog ikke alene være tilſtrækkelige til

at standse eller oprykke Ondet, saameget mindre som de inarere modarbeides end understøttes af den herhen hørende Lovgivning. Det vil derfor være uforvarsligt at berolige sig derved, indtil Ulykken har naaet en saadan Udstrækning, at den som en skrækelig Landeplage vel kunde overvinde Egegyldigheden og Pſlegma, men ogsaa idetmindste for en Arrække spotte Menneskets Modstand og Virksomhed paa samme Tid, som den undergraver Landets Velstand. Vel er denne Plage hidtil ikkun fremtraadt sporadiskt med store Ødelæggelser, men dog er neppe nogen Egn i Landet sluppet reent fri for den ene eller den anden af de nævnte Ulykker, og det er netop disses ulykkesvangre Egenskab, at de, naar Grunden er lagt, og Betingelserne gunstige, kunne udfolde sig med en forbauende Hurtighed og Mæsse, uden at det er muligt at gribe dem eller modarbeide dem paa noget enkelt Sted; de maae modarbeides ved almindelig tvingende Foranstaltninger over det hele Land og angribes i deres Tilbliven; ikkun de Midler ere siikre, som hæve Plagerne ved at tilintetgjøre Aarsagen og berøve dem de gunstige Livsbetingelser.

Det blev derfor eenstemmig vedtaget igjennem Deres Excellence at paakalde Lovgivningens Hjælp, ei blot for at gjøre de af Ministeriet foreslaaede Foranstaltninger almindelige og for at give dem Lovens Evang og Autoritet, men ogsaa i Betragtning af, at de Midler, vi troe at burde foreslaae, ligge udenfor Administrationens Omraade og kræve Forandring i den bestaaende Ret.

Man troer sig visjeligen ikke istand til at angive alle de Grunde, som kunne have medvirket til de betegnede Ulykkers Fremgang, og der kan blandt disse være saadanne, som Mennesket ikke kjender eller dog ikke er Herre over, men efter det, som Videnskaben har opklaret og som bekræftes af den sunde Menneskeforstand, turde en væsentlig Aarsag ligge i den Forstyrrelse af Naturens Egevægt, som den nyere Tids Opløsning af Jagtforholdene have foranlediget; thi ligesaavist som en ufornuftig Formerelse af Bildtet er en Ødelæggelse af Agerbrug

og Skovkultur, ligeaa vist er en uforstandig og hensynsløs Tilintetgjørelse af ethvert vildtlevende Dyr, som kan flydes, et Overgreb paa Naturens Orden, der straffer sig ved at Krybet gjør sig til Herre over Mennesket og spotter dets Usmagt, naar det i Tankeløshed har stilt sig ved alle de virksomme Hjælpere, Naturen selv har anvist det Hverv at holde Krybet i Aie. Ministeriet har derfor ogsaa med Rette anbefalet Fredning af mange nævnte vilde nyttige Dyr, men Anbefalingen vil neppe virke i nogen mærkelig Grad, saalænge det efter Lovene er tilladt, ja næsten anbefalet at odelægge adskillige af dem, og saalænge som den ved Frd. 20de Mai 1840 § 12 og Lov 25de Marts 1851 § 14 fremkaldte Fribytterhaandtering ikke finder sit høist fornødne Correctiv i et hensigtsmæssigt og velordnet Jagtvæsen. Vi ville ikke føre Ordet for Jagtliedhaveri og Jagttherlighed, saalidet som vi ville bebreide Lovgivningen, at den i sin Tid har taget det onskelige Hensyn til den videnskabelige Grandfknings Resultater, men efter at Erfaringen har stadfæstet diise og den almindelige Bevidsthed, ved et klarere Indblik i Naturens vise Indretning, har begrebet, at Markens, Skovens og Lustens vilde Dyr have en langt vigtigere og betydningsfuldere Bestemmelse end den, vor Jagtlovgivning forudsætter, ansee vi det for Pligt at udtale vor Overbeviisning om, at Jagtlovene trænge til en Revision, bygget paa den Erkjendelse, hvormed Videnskaben har beriget os. Vi troe, at det er i Sagens Interesse, at vi her ikke indlade os paa Noget, der vedkommer Jagtret og en positiv Jagtordning, men blot henlede Opmærksomheden paa Bestemmelserne af Jagttid og en virksom Control med al uberegtiget Jagt, i Tillid til, at Deres Excellence vil, saafremt De deler vor Anskuelse og anseer Tidspunktet for skiftet dertil, selv tage Initiativet i denne nu betydningsfulde Sag; men vi vilde ikke slydestgjøre det os overdragne Hverv, naar vi ikke næst at udtale vor Overbeviisning om Nødvendigheden af Jagtlovenes Revision, tillige indtrængende andrage paa, at der snarest muligt træffes saadanne Forandringer i den bestaaende

Lovgivning, at det Forsvar for de nyttige Dyr, som Viden- skaben har anbefalet og Ministeriet tilraadt, bliver til en For- dring, der kræver Efterlevelse, saaledes at der tilveiebringes en lovmæssig fredet Tilstand for alle de nyttige og uskadelige Dyrearter, som nu ere paaagivne til Forsølgelse og til hvis fuldstændige Udryddelse den bestaaende mangelfulde Retstil- stand tilbyder Midlerne.

I Overeensstemmelse hermed blev det ved det afholdte Møde eenstemmigt vedtaget at andrage paa, at den alle og enhver Jordeier og Jordbruger ved Frd. 20de Mai 1840 § 12 hjemlede Ret til ikke alene at fange og dræbe alle Slags Rovfugle, saasom Heirer, Skarver og Raager, ved uden Brug af Skydevaaben at ødelægge deres Neder og Yngel, og ved at opstille Høgebure, men ogsaa ved Fælder, der opættes i Træer, ved Udøgning, Udgravning at fange og dræbe Ildere, Maarer og Bæfeler, samt den udvidede Ret, som i Lov af 25de Marts 1851 § 14 er givet enhver Jordbruger til ved Skydevaaben at dræbe fornavnte Fugle og Dyr, samt end- videre Bildgæs, Skader, Spurve og Krager, indskrænkes til alene at gjælde de som absolut skadelige anerkjendte Dyr, hvortil neppe kan henregnes andre end enkelte Arter af Høge, Heirer, Skarver, Skader og Bildgæs, hvorimod det enten indtil videre under Mulet som for ulovlig Jagt forbydes at fange eller dræbe Stører, Maager, Raager, Taarnfalke, Alliker, Ellekrager, Hørfugle, Ugler, Møsevaager og Kjørhøge samt alle mindre Sangfugle, og endvidere Flagermuus, Pindsvin, Spidsmuus, Bæfeler, Ildere, Muldvarpe og Grævlinger, eller at der dog idetmindste fastættes en bestemt lang Fredetid for dem, for de sidste navnlig fra 1ste Januar til 1ste October, og for Spurvene i Yngletiden fra April til October.

Det er os vistnok klart, at et saadant Forbud vanskeligt vil komme til sin fulde Virksomhed, forinden det ledsages af en hensigtsmæssig Jagtordning, fordi ikkun derved kan skabes det eneste tilstrækkelige Controlmiddel med Forbudets Efter- levelse, men vi troe dog, at det vil være af betydelig Virk-

ning, naar ialtfald de Hindringer, Lovene lægge iveien for at en privat Jagtordning kan finde Sted, skaffes tilside. Vi skulle i denne Retning tillade os at henlede Deres Excellences Opmærksomhed paa Bestemmelsen i Lov af 25de Marts 1851 § 7, hvorefter det ikke er Gieren tilladt at bortleie sin Jagt paa længere Tid end eet Aar ad Gangen. Det er næsten en Mærkelighed, at denne Bestemmelse, der ligemeget strider imod Eiendomsretten og Contractsfriheden, har kunnet finde Plads i en Lov af 1851, saameget mere som der hører grumme lidt Verdenskundskab til at indsee, at hvis en Bestemmelse af den Art ikke omgaaes eller ligesvem ignoreres, hvortil den unægtelig indbyder, saa kan den ikkun virke skadeligt; thi Resultatet af den er det, at Jagten paa de mindre Rodder aldeles taber sin Værdi og bliver til Priisgods for Krybskytter og Wildt-tyve, eller til Legetoi for Ungdommen, fordi intet Menneske, der ellers kunde have Interesse af at leie en saadan Jagt, vil give Noget for den eller offere Noget paa at holde Fred, naar han ikke veed sig sikker paa Besiddelsen længere end 1 Aar. Gieren taber altsaa enhver Indtægt af sin Jagt, og der er maaffee Intet, der saaledes har befordret og fremloftet den evindelige og hensynsløse Skyden efter ethvert Dyr, som denne Bestemmelse, netop fordi ingen forstandig Jagtelsker vil give noget for Jagten, og Gieren selv har ingen Interesse af at holde Fred paa den. Hvis denne Bestemmelse hæves eller dog modificeres saaledes, at den kan forliges med den Frygt, der har kaldt den ilive, er det ikke usandsynligt, at Jagten paa mange Steder vilde blive samlet i større Districter og behandlet forstandigt, hvorved vil vindes ikke blot en directe Fordeel for Gieren i en forøget Indtægt af hans Eiendom, men en langt større indirecte derved, at han saaer Fred paa sin Jord for alle omstreifende Jægere, og der vil endelig vindes ganske overordentligt i Retning af den forønskede Fredning af de nyttige Dyr, hvilket her er Hovedsagen.

Det blev i Genhold til disse Betragtninger ligeledes eenstemmigt vedtaget at andrage paa, at Bestemmelsen i Lov

af 25de Marts 1851 § 7 enten ligefrem hæves eller for-
andres derhen, at det skal være en Eier tilladt at udleie sin
Jagt særskilt fra Jorden for sin Besiddelsestid eller dog for et
Tidsrum af 10 Aar.

Idet vi hermed give os den Ære ærbødigt at forelægge
Deres Excellence ovenstaaende Forslag til gunstig Overveielse,
have vi tillige paa vore Selskabers Begne det Hverv, at ud-
tale for Dem vor Paaskjønnelse af den Opmærksomhed, Re-
gjeringen hidtil har skjænket denne Sag, og vort Haab, at
den fremdeles vil arbeide sammen med os directe og indirecte
for om muligt at afværge den Fare, der igjennem de betegnede
Plager truer vort Fædreland og dets Borgers Velfærd".

„Skrevet i Juni 1860“.

Som Dirigent ved Mødet den 13de April er det blevet
paalagt mig, at bekjendtgjøre Ovenstaaende for det land-
oekonomiske Publicum.

Åbelsøborg. Septbr. 1860.